

dne. S svojim ostriji jeziki so tako dolgo kresale, da so se v kuhinji saje vnele in nagloma bil je plamen v strehi. — Posebnej milosti božje in pridnim gasilcem se imamo zahvaliti, da ogenj ni dalej segal, in da druga nič ni zgorelo, kakor samo nekaj slamnate strehe na omenjeni koči. Res, čudo se mora imenovati, da se še pri močnem pihanju vetra nobeno poslopje, ne na desni, ne na levi strani, ni vnelo, dasiravno je vsako komaj 2 seznja od pogorišča ločeno. Zato so pa tudi Gomilani in vsi gasilci hitro, ko so ogenj zadušili, združeni se podali v farno cerkev, kjer so se Bogu in sv. Florijanu v zahvalo za ovarvanje večje nesreče pred izpostavljenim presv. Rešn. Tel. molile litanije vseh svetnikov in se je tudi zapela zahvalna pesem: Za Bogom naj bo pa tudi najizkrenejša zahvala izrečena vsem gasilcem, posebno pa onim iz Grajskevesi, ki so tako hitro z 2 brizgalnicama prišli naše gasilnici v pomoč in se pri gašenju prav vrlo obnašali.

Od sv. Urbana nad Ptujem. (Osepnice) pri nas hudo razsajajo; lani smo jih iz sosedne št. Bolfangske fare dobili. Mislili smo in se tolažili z tem, da bodo v spomladi preminole, pa še le bujše so sedaj razsajati začele, število na osepniceh zbolelih je kmalu od 13 na 35 poskočilo. Zdravnik, g. Franjo Ferk, ima premnogo opravila noč in den. Nedavno je eden den obiskal 26 bolenikov. Samo letos je v naši fari umrlo 67 ljudi, kar je zelo izvenredno. Med mrliči je tudi blaga gospa tukajšnjega učitelja g. Jož. Horvata in eden izmed njegovih otrok!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nekaj časa smo mislili, da bo Avstrija kmalu vzela Bosnijo in Hercegovino, sedaj pa vladini listi zopet za Turka pišejo in za zvezo z Angleži proti Rusom; ogerski minister Tisza je celó rekel, da se ne smejo trpeti na naši južni meji slovanske države: Srbija, Črnagora, Bolgarija, če bi tudi treba bilo vojske proti Rusom; tudi pravijo, da je treba samo Rusom resnobno v zvezi z Angleži zobe pokazati, Rusi se bodo vstrašili, in sami radi mirovne pogoje Turkom na korist predrugačili in polajšali. Tako pišejo magjarski in nemški listi pa vere ne najdejo veliko. — Nadvojvoda Albreht se je na Česko podal izbirat prostora za velike manevre ali vojaške vaje. — V Građcu so rokodelci zborovali in enoglasno izrekli, da namenjena nova obrtnijska postava premalo ozir jemlje na rokodelce, tudi so liberalno „Tagespošta“ hudo zdelali, čes da ta list tirjatve delavcev zaničuje, denarno sleparstvo pospešuje, z nesramnimi naznanili denar služi itd. Tagespošta je to tako speklo, da je še le čez par dni svojo jezo ohladila z košem psov. Tudi v Mariboru so hotli o isti reči delavci zborovati v nedeljo, toda mestno svetovalstvo je zborovanje prepovedalo. Se

li liberalna gospoda delavcev že toliko boji? Čudno, da prejšnji prerok delavcev, urednik lista „Marburger Zeitung, o neizmerno liberalnem činu mestnega svetovalca nič ne črhne! — Jako iznemirila je Slovence, ki prebivljejo unkraj Soče na italijanski meji, novica, da pridejo pod laškega kralja, kmetje in mešniki so začeli cesarju pošiljati pisma udanosti in pravijo, da želijo pri Avstriji ostati. — Na Moravskem so v 10690. slučajih bili starši kaznovani, ker niso otrok redno v šolo pošiljali, globe znašajo 3207 fl. zapori pa 1037 dni. — V Galiciji so zopet prav nesramnega juda oderuha zgrabili, nekeje vdovi je posodil 8 fl. od oktobra p. l. sem prejemal vsaki mesec 1 fl. 70 kr. obresti. — Mesto Susiče na Českem prosi več let že, naj se mu dovoli česka dekliska šola, nekaj judov pa je prosilo za nemško šolo in jo takoj dobilo; Čehov je v mestu 6000. — V Kremsu v Sp. Avstrijskem je okrajni šolski nadzornik ali inšpektor tako dobro plačan, da stane državo okoli 3000 fl. na leto. — V Šleziji se bodo z. l. majem nastavili posebni dačni iztirjavci (Steuer-Exekutoren), ki bodo mudne davkeplačilce prvič svarili, drugič rubili in tretjič, če bo treba, imetje po dražbi prodavali. — V Lincu so pri volitvah v mestni zastop liberalci sramotno propali, kar so si z zapravljivim gospodarstvom popolnem zaslužili. — Puškarne v Steyerju pogrešajo dela, kmalu bo do 1500 delavcev odpisanih. — Državni zbor bo novo dohodninsko dačo (Einkommensteuer) še ta teden avstrijskim prebivalecem naložil; kateremu dokažejo 600 fl. letnih dohodkov, bo že moral plačati dohodnino. — Na Ogorskem je povodej naredila zopet veliko škode, Donav in Tisa se je razlila daleč po obrežju. V Dalmaciji podpisujejo prošnje do namestnika, naj se iz gimnazij odpravi italijanski jezik in uvede hrvatski.

Vnanje države. Papežu Leonu XIII. so se avstrijski romarji poklonili pod vodstvom kneza Lobkoveca; sv. oče so jih prijazno sprejeli in rekli: da se je le svitlemu cesarju in jegovej preuzvišenej rodbini zahvaliti, ako se v Avstriji sv. kat. Cerква ne preganja, kakor drugod, sicer pa, so pridjali, je slednji čas, da avstrijski verniki trdno stojijo drug k drugemu! — Italijani so v Trst in Gorico razposlali knjižuro, v katerej tirjajo, naj se italijanska meja raztegne do Kanalske doline na Koroškem, do Triglava, Postojne in Sneznika na Kranjskem, in Reke na Hrvatskem. — Francozi bodo letos 5 milijonov izdali za vojaške vaje, ki bodo res velikanske. — Izgnana španska kraljica Izabela je dragocenostij prodala za 9 milijonov, prebiva v Parizu, ker ne sme pri svojem sinu biti, ki je španski kralj. — Angleški državni zbor je enoglasno sprejel pismo do kraljice, v katerem se jej zahvaljujejo, da je ukazala priprave delati za boj, ter jej prigovarjajo, naj ruskega carja prisili sklenjeni mir z Turkom preklicati; to kaže, da Anglež res misli na boj! — Nemški cesar Viljelm je zopet zdrav; slišati je, da namisli Prajz veliko

vojsko blizu avstrijske meje postaviti, če bi med Angleži in Rusi prišlo do boja. — Rusi še niso odgovorili ne Angležem pa ne Avstriji zastran tirjane prenarodbe miru z Turkom. — Na Kitajskem trpi 70 milijonov ljudi že 3 leta hudo pomanjkanje, 2 milijona ljudi je že gladu umrlo, 9 milijonov pa jih umira; nerodovitne letine so to nesrečo zakrivile in nemarnost paganske države!

Turške homatije. Ruski junaki bi že radi šli domov, ali angleška nevošljivost jim tega ne dopušča. Angleži namreč orožajo Grke, nabirajo Črkese, kupčijo vedno več brodogva v Marmorskem morju in sedaj hočejo zasesti otoke Mitleno, Lemnos in Tenedos; ob enem tudi Turka ščujujejo zoper Ruse in mu pošiljajo novih pušek in kanonov; egipčanski vice-kralj je popolnem na jihovi strani. Vsled tega Rusi ostanejo in delajo močne šance, utrjujejo Kavalo, Saros, Burgas in Razgrad ter hočejo brz, ko poče vojska z Angleži, zgrabiti Galipolje, Carigrad, Bujukdere in Kavak ob Bosporju; Srbom so ukazali in Črnogorcem, naj se hitro pripravijo na nov boj; v Bolgariji pa so proglasili vojaško naglo sodbo, ker angleški vohuni zaostale mahomedance ščuujajo proti Bolgarom; Turku so naročili, da ima do 18. aprila Bolgarijo do čista zapustiti, 330 milijonov plačati ali pa brodogve ruskim mornarjem prepustiti; z Rumuni so se pa Rusi sprli zaradi kosa zemlje ob reki Prutu in Donavu; ta kos so Rusi l. 1856 zgubili in ga hočejo sedaj nazaj imeti, čemur se pa Rumuni branijo, pa jim ne bo nič pomagalo. Rusa vse mrgoli po Rumunskem. Turška vojska v Carigradu in okolici še baje ima 120.000 mož. V Tesaliji je bil boj med Turki in greškimi vstaši blizu Larise, Turki so bili tepeni!

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko - krajepisna črtica.)

II. Obrtnija in kupčija ste v Celju jako živi, kajti ne le, da mora Celje po svoji legi skrbeti za potrebe skoro celega južnega Štajerskega, nahajajo se v mestu vedno bolj obiskane Savinjske kopele, ki vsako leto mnogo ptujcev privabijo. In blizu Celja so že dolgo sloveče kopele v Dobrni, na Slatini, na Laškem, in ne daleč proč Rimske toplice. Vsled tega se nahajajo v Celju vsakovrstni rokodelci in jako dobro vredjene štacune, kakoršne se celó v večjih mestih redko najdejo. V obrtniji je omeniti treba med drugim tiskarno Janeza Rakuša, ki izdaja nemški list: Cillier-Zeitung, dva knjigarja, pivarno, parni mlin in več usnjarij. Tovarn ima malo; največje so menda Lasnikova usnjarija in blizu mesta državna cink-fabrika. — Kupčijo in promet najbolje pospešujete južna železnica in Savinja. Obe držite tik mimo mesta: železnica od severja proti jugu, Savinja pa od zapada proti vzhodu, pa ravno pri Celju se naglo zavije

proti jugu in teče vstric železnice do Zidanega mosta. Ceste so na vse strani dobre in z vsemi večjimi kraji je mesto v dotiki po vsakdanji poštni zvezi. Letni sejmovi so na sredpostno soboto, 15. junija, 28. avgusta, 21. oktobra in 30. novembra z živinskim sejmom. Samo živinski sejmovi so l. maja in 10. avgusta. Najbolje obiskana sejmova sta na sredpostno soboto in o sv. Andreju. Tržni dnevi so v sredo in soboto. Stanovanje in postrežba se dobi v dobro in lepo vredjenih hotelih n. pr. pri „nadvojvodu Janezu“, pri „belem volu“, pri „kroni“, pri „slonu“, pri „zlatem levu“, pri „Valentu“ in zunaj mesta pri „Grenadirju“. Zadnji dve gostilnici obiskujejo posebno radi flosarji. Razun teh gostilnic pa se še jih nabaja mnogo, v katerih se dobro in po ceni dobi jed in pijača. Kavarne so štiri; Wagnerjeva se slobodno meri z vsako kavarno v velikih mestih.

Znamenitosti. Slovence si povsod, kamor pride, najrajši ogleda cerkve. V Celju je več cerkev, ktere so res vredne, da si jih vsak ogleda, ki v Celje pride. Farna cerkev sv. Daniela odlikuje se zdaj od vseh drugih ne le po znotrajni opravi in po starinskih spomenikih, ki se v njej in zunaj nje nahajajo, ampak tudi po svojem krasnem novem zvoniku, ki se je l. 1877. v čistem gotičkem slogu izdelal in povišal ter je tudi mestu lep kinč. Cerkev je znotraj prostorna in veličastna, čeravno se je v teku časa marsikaj prvotnega čistega sloga popačilo. Kedaj je cerkev postavljena, ni znano, pa iz cele stavbe se da spoznati, da je prizidana zraven stoječej kapeli Matere božje sedem žalosti (žalostnej kapeli), ki je gotovo eden najzanimivejših ostankov sredovečnega stavbarstva v čistem gotičkem slogu, z starimi malarijami na steklo in nekaterimi starimi spominki. Marmornati altar v farni cerkvi je delo italijanskega mojstra; tako tudi tabernakelj, ki je bil l. 1743. narejen v Benedkah za 10.000 fl. Znotraj je v steno vzdano več krščanskih spomenikov, večidel grobni kamni, ki so bili sem prestavljeni iz pokopališča, ko je bilo l. 1804. od cerkve prestavljeno k cerkvama sv. Maksimilijana in sv. Duha, kder še je zdaj. Najstarši spominek je od tridentinskega škofa Hermana (sina grofa Hermana II.) ki je l. 1321. v v Celju umrl; najmlajši je pa grofov Karola in Ludovika Gros od l. 1773. vzdani blizu velikih vrat. Zunaj cerkve je veliko paganskih rimskih spomenikov deloma v steno vzdanih, deloma okoli cerkve nastavljenih. Bili so vsi ti spomeniki v Celju najdeni. Sicer pa je to le najmanjši del tukaj najdenih spomenikov, kajti dosti so jih odpeljali na Dunaj, dosti v Gradec, dosti pa se jih je tudi raznosilo in potrló. Izmed spomenikov si je vredno pogledati rimskega vojaka vzdigajočega desno roko k prisegi. Žalibože, da je vsakemu vremenu čisto izpostavljen. Nekateri spomeniki so tudi v privatne hiše vzdani. Največ jih je pri tako zvanih starinskih vratih („antikes Thor“) iz „Freigasse“ v gosposko ulico. V poštni ulici je nemška cerkev,